

Representantforslag nr. 56

(2007-2008)

fra stortingsrepresentantene Kari Kjønnaas Kjos, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson

Dokument nr. 8:56 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønnaas Kjos, Kenneth Svendsen og Robert Eriksson om redusert gjenanskaffelsestid og kjørelengde for gjenkjøp av bil for funksjonshemmede

Til Stortinget

BAKGRUNN

Transport for funksjonshemmede er et sentralt virkemiddel for å nå målsettingen om full deltaking og likestilling i samfunnet. Selv om det i dag satses mye på å tilrettelegge offentlige kommunikasjonsmidler for funksjonshemmede, vil bil fortsatt for mange brukere være det eneste reelle alternativet til mobilitet. Bilen er for mange funksjonshemmede en forutsetning og ofte eneste alternativ for deltakelse i samfunnet på lik linje med andre. Vår spesielle geografi og spredte bosettingsmønster gjør at mange er avhengig av å benytte bil for å komme til og fra arbeid/utdanning og for å videreutvikle og opprettholde et sosialt nettverk. Bilen må sees på som en kompensatorisk ordning, som gjennom å kompensere for funksjonsnedsettelsen skal gi brukeren mulighet for deltakelse, mestring og likestilling i samfunnet.

Stønad til gjenanskaffelse av bil finansiert gjennom folketrygden er derfor et viktig tiltak for at personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta i samfunnslivet på samme premisser som andre. Stønadmottakerne kan enten ha behov for vanlige biler eller ha behov for spesielt tilpassede biler. Formålet med ytelsen er å kompensere for utgifter bruker har på grunn av vanskeligheter med å benytte offentlig transport som følge av "skade eller lyte". Siden 1995 har gjenanskaffelsestiden på trygdens biler blitt endret flere ganger uten at det har blitt tatt hensyn til an-

tall kjørte kilometer, eller til det faktum at det har vært en rivende utvikling mot sikrere og mer miljøvennlige biler.

Dersom bruker i dag søker om gjenanskaffelse av bil, er det en forutsetning for å få stønad at bilen har vært brukt i 11 år dersom bilen er brukt til å bedre funksjonsevnen i dagliglivet. Hvis bilen er brukt for å komme til og fra arbeid, attføring eller utdanning, er vilkåret at bruker har hatt bilen i minst 8 år og at den har gått minst 150 000 kilometer.

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2002-2003) fra sosialkomiteen hadde Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre en felles merknad vedrørende handikappbiler hvor de blant annet sier at de:

"er fremdeles bekymret for at funksjonshemmede vil måtte kjøre med lite trafikk sikre biler grunnet regelverket om at bilene må være et visst antall år før de kan skiftes ut. Disse medlemmer mener det er særs viktig for funksjonshemmede å være trygge på at bilen er i god stand og ikke stadig må til reparasjon, da bilen er deres eneste fremkomstmiddel. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer at Regjeringen vurderer å tillegge sikkerheten større vekt ved en eventuell senere gjennomgang av regelverket".

Fremskrittspartiets medlemmer gikk den gang imot regjeringens forslag om økt brukstid på handikappbiler.

Når gjenanskaffelsestiden blir økt uten at det tas hensyn til at brukerne ikke har andre transportalternativ enn bil, oppfattes dette av de funksjonshemmede som en neglisjering av funksjonshemmedes rett til deltakelse og likestilling i samfunnet. Det har i flere år vært arbeidet aktivt for å fornye bilparken i Norge og for å få mer miljøvennlige biler og mindre utslipp av CO₂. Det er ikke ukjent at eldre biler med gammel teknologi avgir mer giftige gasser enn nyere biler. Det er også velkjent at eldre biler er mer trafikkfarli-

ge, trenger mer kostbart vedlikehold og er mer ulykkesutsatt enn nyere biler.

Funksjonshemmede med spesialtilpasset bil har ikke de samme muligheter som andre til å vedlikeholde bilen utover ordinære servicer. Økt alder og mange kjørte kilometer fører til økte vedlikeholdskostnader og lengre perioder hvor bilen ikke er tilgjengelig på grunn av verkstedsopphold.

Mange funksjonshemmede opplever at et nødvendig, men kostbart vedlikehold av en gammel bil er en tilleggsbeskatning av det å være funksjonshemmet. Etter å ha kjørt den samme bilen i 11 år eller når bilens kilometerstand nærmer seg 150 000 km, vil nok de fleste bileiere erkjenne at de har en gammel bil uten moderne teknologi med hensyn til trafikksikkerhet og forurensning. Funksjonshemmede er i så måte ikke noe unntak.

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2003-2004) fra sosialkomiteen pekte medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet på at:

"bestemmelsene som regulerer post 74 Tilskudd til biler stadig er blitt endret både når det gjelder kriteriene for tildeling, tilskuddene og tidsrammen for bruk av bilen. Disse medlemmer opplever at mange har problemer med å forstå og akseptere de stadige endringene i regelverket og mange av de bestemmelsene som gjør at det virker vanskelig tilgjengelig og rigid. Disse medlemmer mener det er nødvendig med

en grundig gjennomgang av alle de nevnte forhold og fremmer forslag om å be Regjeringen legge frem en sak for Stortinget snarest mulig om en slik gjennomgang".

Norges Handikapforbund har også i lang tid tilkjennegitt at de ikke er tilfreds med dagens regelverk. I en høringsuttalelse fra Norges Handikapforbund til Rikstrykdeverket datert 27. august 2001 sies det klart ifra at avskrivningsperioden på både klasse 1 og 2-biler ikke burde overskride 6 år. I tillegg ble det i samme høringsuttalelse fremmet krav om at antall kjørte kilometer måtte ha betydning for gjenanskaffelsestiden og ikke overskride 120 000 kilometer for klasse 2-biler.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 fremme forslag om en nedtrappingsplan, slik at funksjonshemmede som har biler gjennom bilordningen, kan få skiftet til ny bil etter 8 år eller ved redusert kjørelengde.

14. februar 2008